

blive tiltalte selv, der kommer til at betale Forsvaret. Efter den almindelige borgerlige Straffelov er det jo, som alle vide, saaledes, at Domstolene, naar de finde Anledning dertil, paalægge tiltalte, naar han dømmes, ogsaa at udrede Omkostningerne, og deriblandt Salærer til baade Aktor og Defensor. Men anderledes vil det stille sig over for Krigsretterne; hvor man maa erindre, at der habes den Fordel for alle tiltalte, at Proceduren ved Retten er fuldstændig gratis. Proceduren foranlediger her ingen Udgift, og dette Forhold mener jeg, burde under ingen Omstændigheder forandres, men det af det offentlige bestiftede Forsvar bør ogsaa betales af det offentlige. Men for saa vidt man vil fastholde dette, vil man se, at der vil være en væsentlig Forskel mellem det af det offentlige bestiftede Forsvar og det af den tiltalte selv antagne. Det er givet, at det af den tiltalte antagne Forsvar maa ogsaa være at betale af ham. Jeg har paa Basis deraf troet, at det vil være rigtigt at udvide Grænsen for det af det offentlige bestiftede Forsvar noget ud over, hvad der er bestemt i det Scheelske Forslag af 1850. En Grænse maa der trækkes, og over for de militære Sager falder Grænsen naturlig der, hvor den arbitrære Straffemyndighed ophører. Den falder da i alt væsentligt, om end ikke ganske, sammen med det Begreb, som Straffeloven kender, nemlig Adskillelsen mellem Fængsel af 1ste og 2den Grad. Jeg siger, at disse Grænser falde ikke fuldstændig sammen, men dog tilnærmelsesvis, og jeg tror, at den naturlige Grænse, man vil komme til, naar man noget vil udvide den, som Scheel i sin Tid foreslog, vil være at bestemme saaledes, at enhver Straffesag, der angaar en Forbrydelse, for hvilken der kan blive Tale om højere Straf end Fængsel af første Grad, foranlediger et af det offentlige bestiftet Forsvar. Det beror naturligvis paa et Støn, hvor man vil drage Grænsen, men jeg tror, at det er naturligt at blive staaende derved. Som Følge afslaa af den hele Ordning ved de militære Retter, at Rettergangen er gratis, har jeg troet, at burde tilføje en Bestemmelse, som ikke habes i det oprindelige Forslag af 1850, nemlig den, at ethvert bestiftet Forsvar ogsaa betales af det offentlige. I Forslaget af 1850 gik man i det væsentlige ud paa at oversføre paa det militære Omraade de samme Regler, som gjaldt for det borgerlige Omraade, nemlig at den paagældende, der dømmes, ogsaa kan, naar Retten finder Anledning dertil, idømmes Omkostningerne, derunder Salær til Defensor. Jeg tror ikke, det

gaar an, thi det vilde blive en stærk Straffebestemmelse, naar der foruden den idømte Straf tillige skulde kunne idømmes Sagens Omkostninger. Da dette i det hele for de militære Retter er noget ukendt, tror jeg ogsaa, man bør blive staaende ved, at ethvert af det offentlige bestiftet Forsvar betales af Statskassen.

Dette er Grundtrækkene i det Forslag, som jeg tillader mig at forelægge for det høje Ting, anbefalende, at det maa finde en velvillig Modtagelse. Det er jo ikke nogen stor og gennemgribende Reform, det er kun, hvad jeg tror, kan gøres uden at gribe revolutionerende ind i den bestaaende Ordning, men det vil dog være et Skridt, der vil blive opfattet og forstaaet som en tillidsvækkende Bestemmelse over for de militære Krigsretters hele Gerning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Folketingsmændene for Njøbenhavns Amts 4de Valgkreds (Alberti), Hjørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen), Sorø Amts 5te Valgkreds (H. Hansen) og Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Leth-Espensen) forelægge Forslag til Lov om Frafaldelse af forskellige Statter.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Alberti): Det Lovforslag, jeg paa Medforslagsstilleres og egne Begne herved har den Ære at forelægge for det høje Ting, gaar ud paa, at Statskassen skal frafalde sit Krav paa den fra 1ste Oktober dette Aar forfaldende Del af den paa Landbruget hvilende Gammelstat, Land- og Vigningskatten og af Bygningsafgiften, for saa vidt angaar Ejendomme, der benyttes af Landhaandværkere, med andre Ord: for alle disse Ejendommers Bedkommende frafalde Halvdelen af de saakaldte kongelige Statter for i Aar. Til foreløbig Begrundelse af Forslaget skal jeg tillade mig at henvise til det overordentlige Tryk, der netop i Aar hviler paa Landbruget, baade gennem andre Landes Indførselsforbud og gennem Aarets Misvæxt, som gør, at Staten bør komme Landbruget til Hjælp paa enhver Maade. Men denne Hjælp bør komme hurtigt og kan ydes gennem det foreliggende Lovforslag, som ikke gaar ud paa at favorisere Landbruget paa andre Samsundsklasters Befordring, men ene og alene paa at fritage det for Statter, som alle øvrige Klasser i Landet ere fritagne for. Naar Landhaand-